

Hot topic: Insula –sete for bevissthet og ekstase?

Picard F, Craig AD.

Ecstatic epileptic seizures: a potential window on the neural basis for human self-awareness

EpilepsyBehav 2009; 16: 539-546

Hensikt: Å undersøke utgangspunktet for epileptiske anfall med ekstatiske symptomer.

Metode: Observasjonell studie av 5 pasienter.

Resultater:

- Semilogi: Alle pasientene hadde EPA med følelse av sterkt velvære; noen anga økt følsomhet for sensoriske stimuli. Alle anga økt bevissthet om sitt eget jeg, delvis som en sterkere tilstedeværelse. Hos en lignet det orgasme uten seksuelle følelser, nærmest som en religiøs opplevelse.
- Anfallstyper: Hos to kunne anfallene munne ut i KPA, hos to andre i GTK; en hadde kun EPA.
- EEG: Fire hadde interiktale epileptiforme forandringer til venstre, en til høyre.
- Billedfremstillinger: To hadde venstresidige meningeomer i venstre temporopolarregion som lå inn mot fremre insula. En hadde et høyresidig xanthoastrocytom grad II i fremre temporalregion. Iktalt SPECT viste hos denne pasienten økt blodfløde i fremre insula.

Konklusjon: Med bakgrunn i disse funnene finner forfatterne grunn til å mistanke at insula er det nevrologiske substrat for ekstatiske epileptiske anfall.

Egne kommentarer: Ekstatiske epileptiske anfall er uvanlig, men ikke veldig sjelden. Ved vår egen poliklinikk samlet vi 11 pasienter i løpet av en tiårsperiode. (Hansen B Å og Brodtkorb E, Partial epilepsy with "ecstatic" seizures. *Epilepsy Behav* 2003;4:667-73). Undersøkelser har vist at rundt en prosent av personer med mistenkt utgangspunkt i temporallappen har komponenter av ekstatiske, åndelige eller religiøse anfallssymptomer. Den russiske dikteren Dostojevski anga ekstatiske fornemmelser i forbindelse med anfall. "Bevisstheten om seg selv er forsterket 10 ganger i disse øyeblikkene". Han ville ikke ha behandling for sin epilepsi fordi han opplevde sine anfall som lystbetonte og sin epilepsi som en nådegave. "Dikteren anga ett minuttets aura som å leve i 10 år. Auraen ga ham en religiøs opplevelse". Han kalte det en "perfekt harmoni med seg selv og hele universet.". De "mystiske" anfallene han beskriver hos hovedpersonen, fyrst Mysjkin, i *Idioten* representerer sannsynligvis hans egen anfallstype.

Man har antatt at ekstatiske anfall har sitt utgangspunkt i mediale temporallapp, inklusive amygdala. Med bakgrunn i denne artikkelen finner Picard & Craig snarere grunn til å tro symptomatisk sone kan være lokalisert i fremre del av insula. Tre av pasientene hadde svulster som lå an mot insula og iktalt PET viste mistanke til anfallsaktivitet i dette området hos en. Forfatterne understreker at en følelse av forsterket bevissthet er det sentrale element ved disse anfallene, noe som prinsipielt skiller seg fra typiske mediale temporallappsanfall som først og fremst er karakterisert ved redusert bevissthet, ofte med innledende autonom aura. Insula synes å ha en integrativ funksjon av samtlige afferente impulser og det postuleres at dette gir grunnlaget for den mentale bevissthet om eget jeg. (Craig AD. How do you feel-now? The anterior insula and human awareness. *Nat Rev Neurosci.* 2009;10:59-70.)

Eylert Brodtkorb